

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v právnej veci žalobcu : **JUDr. V. P., M., správca konkurznej podstaty úpadcu U.**, IČO : X., U., zastúpený JUDr. J. Č., advokátom v B. a obchodnou spoločnosťou A., IČO : X., proti žalovanému : **Slovenská republika – Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky**, Dobrovičova č. 12, Bratislava, **o náhradu škody**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 16 C 287/2009, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 14. augusta 2013 sp. zn. 2 Co 287/2013

t a k t o :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava I rozsudkom zo 7. marca 2013 č.k. 16 C 287/2009-831 vyslovil, že je daná zodpovednosť žalovaného za škodu spôsobenú žalobcovi nesprávnym úradným postupom orgánov štátu, s tým, že o výške nároku na náhradu škody a o trovách konania bude rozhodnuté v konečnom rozsudku. V odôvodnení uviedol, že v konaní bolo preukázané, že v rámci postupu o schvaľovaní prevádzkarne M. neboli dodržané zákonom požadované postupy a bolo vydané právoplatné rozhodnutie č. 581/2008 zo dňa 31.3.2008, ktorým sa prevádzkareň M.M. schválila a to i napriek tomu, že podmienky pre jej schválenie splnené neboli a teda zo strany pracovníkov RVPS Nitra došlo k nesprávnemu úradnému postupu pri vydávaní rozhodnutia o udelení certifikátu a pridelení euročísla. Táto skutočnosť vyplýva jednak z internej správy o vykonanom audite Generálneho riaditeľstva pre zdravie a spotrebiteľov Európskej komisie, ktorý sa uskutočnil dňa 23.10.2008, a pri ktorom bolo preukázateľne zistené, že v prevádzkarni bola zistená krížová kontaminácia, keď stavebno-technické nedostatky (usporiadanie, riešenia a veľkosť) kontaminácii nezabraňujú. Z interného záznamu spísaného o audite – špecifický audit D., tiež vyplýva, že príslušný

orgán mal pri schvaľovacom postupe identifikovať všetky nedostatky a nedodržiavanie predpisov, tieto mali byť zaznamenané a pred schválením mal prevádzkovateľ potravinového podniku mať akčný plán na ich úplné odstránenie, aby sa neschválil závod s hygienickými chybami, resp. mohol sa schváliť podmienene. Schválenie M. nebolo podmienené splnením a dodržiavaním podmienok, ale bolo „bezpodmienečné“. Predpísaný schvaľovací postup bol síce formálne dodržaný, ale neriešil krížovú kontamináciu, neboli vzaté do úvahy všetky nedostatky prevádzkarne, ktoré mal prevádzkovateľ potravinárskeho podniku (PPP) odstrániť, a až potom dostať úplné schválenie. Zo záveru vyplýva, že neboli vymenované všetky nedostatky, nakoľko nešlo o inšpekciu, ale o audit systému. Bolo odporučené dôkladne skontrolovať a prehodnotiť prevádzkareň, identifikovať všetky nedostatky, a oddelene zvážiť, čo je problém usporiadania, riešenia konštrukcie a veľkosti priestorov (stavebno-technický) a čo je prevádzkový problém, vyhotoviť akčný plán na zlepšenie a prijať opatrenia krátkodobé a dlhodobé. Skutočnosť, že pri schválení prevádzkarne v roku 2008 došlo k nesprávnemu úradnému postupu vyplýva tiež z kontrolného záznamu z 27.10.2007, v ktorom sú uvedené rovnaké nedostatky ako v internej správe z vykonaného auditu, z úradného záznamu z marca 2009, kde sa konštatuje krížová kontaminácia zapríčinená stavebno-technickým usporiadaním priestorov, z úradného záznamu z 5.4.2011, 12.9.2011 a následného nariadenia o zastavení výrobných činností, ktoré sa vykonávajú v nevyhovujúcich priestoroch, pričom z predložených listinných dokladov vyplýva, že k zmene stavebno-technického stavu či iným zmenám v M. od schválenia prevádzky v marci 2008 nedošlo. Z konania RVPS Nitra vyplýva, že pri schválení prevádzky došlo k nesprávnemu úradnému postupu, nakoľko v marci 2008 bola prevádzka M. schválená bez podmienok a bez časového obmedzenia v súvislosti so žiadosťou V. T., tak isto bola schválená aj pri zmene vlastníka prevádzky v máji 2008 a to na žiadosť žalobcu, keď opätovne bola schválená prevádzka bez podmienok a bez časového obmedzenia na všetky činnosti a následne bez toho, aby došlo k stavebno-technickým úpravám, či iným zmenám v predmetnom mäsokombinate, po tom, ako žalobca prenajal mäsokombinát spoločnosti E., pracovníci RVPS Nitra skonštatovali pri kontrole dňa 7.9.2011, že v prevádzke nie je možná výroba z dôvodu ohrozenia potravinovej bezpečnosti a napokon zastavili prevádzkovú činnosť aj pre žalobcu, čím potvrdili bez ďalšieho, že prevádzka nevyhovovala ani v marci 2008 ani v máji 2008, nakoľko k žiadnej zmene stavebno-technickej u žalobcu nedošlo a nezmenil sa predmet činnosti a ani objem výrobkov potravín živočíšneho pôvodu oproti schválenému objemu a výrobkov a činnosti v marci 2008. Túto skutočnosť žalovaný nijak nevysvetlil ani nepreukázal, že by v priebehu obdobia od roku 2008 do roku 2011 došlo

k legislatívnym zmenám, či zmenám priamo v predmetnej prevádzke. Nestotožnil sa s tvrdením žalovaného, že zistenú krížovú kontamináciu je možné riešiť prostredníctvom časového harmonogramu a to z dôvodu, že žalovaný toto tvrdenie nijakým spôsobom nepreukázal, poukazoval len na tvrdenia svedkov – pracovníkov RVPS Nitra, ktorí sa však bližšie k časovému harmonogramu nijakým spôsobom nevedeli vyjadriť ani nepreukázali, že by takýto časový harmonogram bol ešte počas prevádzky M. V. T. schválený, a či z ich strany bolo jeho dodržiavanie kontrolované, a už vôbec sa nijako nevyjadrili k obsahu – postupnosti nimi tvrdeného časového harmonogramu. Napokon zákon o veterinárnej starostlivosti možnosť odstránenia krížovej kontaminácie časovým harmonogramom ani nepripúšťa a prevádzka nebola schválená za podmienky dodržiavania, prípadne schváleného časového harmonogramu. Z úradného záznamu z 27.10.2008, záznamu o kontrole vykonanej po audite vyplýva, že žalobca ako kontrolovaný subjekt bol upozornený na porušenie príslušných ustanovení zákona č. 39/2007 Z.z. o veterinárnej starostlivosti a predpisov, ktoré vykonávajú s príslušnou sankciou a upozornením, ako má podľa príslušného právneho predpisu postupovať a okrem iného bol uvedený b.č. 1-nariadenie EC č. 853/2004 príloha II, oddiel I, kapitola III, ods. 1, písmeno a, b, podľa ktorého prevádzkovatelia potravinárskych podnikov musia zabezpečiť, aby rozrábkárne, ktoré nakladajú s mäsom domácich kopytníkov boli skonštruované tak, aby sa zabránilo kontaminácii mäsa a to najmä umožnením trvalého napredovania operácií alebo zabezpečením oddelenia medzi rôznymi dávkami. Z uvedeného je zrejmé, že konštrukčný problém prevádzkarne, ktorý bol konštatovaný a na ktorý bol žalobca upozornený, bol identifikovaný až po vykonanom audite a nebol zistený pri kontrole dňa 28.3.2008, ktorá bola vykonaná pred schválením. Žalovaný v priebehu konania namietal nedostatok aktívnej legitimácie žalobcu s odôvodnením, že o schválenie M. požiadal V. T., a teda že žalobca nebol účastníkom konania po schválenie predmetnej prevádzkarne. So žalovaným vznesenou námietkou nedostatku aktívnej legitimácie žalobcu sa nestotožnil, a to z dôvodu, že podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody má ten, komu bola vytýkaným postupom škoda spôsobená ako i z dôvodu, že prevodom vlastníckeho práva k predmetnému M. žalobca vstúpil od práv a povinností pôvodného vlastníka V. T.. So zreteľom na uvedené závery možno zhrnúť, že postup pracovníkov RVPS Nitra bol pri schvaľovaní prevádzkarne v roku 2008 nesprávny, nakoľko táto skutočnosť okrem iného jednoznačne vyplýva z predloženého listinného dokladu – interný záznam spísaný v audite – špecifický audit D. a preto uzavrel, že v tomto ohľade je daná zodpovednosť žalovaného za nesprávny úradný postup, ktorého sa dopustil orgán verejnej moci, pre ktorý je žalovaný ústredným orgánom štátnej správy.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalovaného rozsudkom zo 14. augusta 2013 č.k. 2 Co 287/2013-874 medzitýmny rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Dospel k záveru, že súd prvého stupňa v danom prípade v potrebnom rozsahu pre rozhodnutie vo veci samej zistil skutkový stav, vykonaním potrebných a účastníkmi navrhnutých dôkazov a keď žalovaný v odvolaní neuviedol žiadne skutočnosti, resp. tvrdenia, s ktorými by sa nebol súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku dôsledne vysporiadal a následne takto riadne zistený skutkový stav aj správne právne posúdil, tzn. že na správne zistený skutkový stav aplikoval zodpovedajúce zákonné ustanovenia rozhodol vecne správne. V celom rozsahu sa s dôvodmi týkajúcimi sa odvolaním napadnutého medzitýmneho rozsudku po skutkovej a právnej stránke stotožnil. K odvolacím námietkam o nesprávnych skutkových záveroch prvostupňového súdu uviedol, že súd prvého stupňa v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie rozsiahlym dokazovaním riadne zistil skutkový stav veci, aplikoval na správny predpis a svoje rozhodnutie aj podrobne a presvedčivo odôvodnil; z odôvodnenia rozhodnutia presne, zrozumiteľne a určite vyplývajú logické nadväznosti a s hodnotiacou väzbou k jednotlivým dôkazom skutkové zistenia, ktoré v súhrne vytvárajú skutkový nálezh súdu. Okolnosti namietané žalovaným v odvolaní vo vzťahu k spôsobu vyhodnotenia vykonaných dôkazov nemajú za následok úvahu odvolacieho súdu, ktorá by nebola zhodná s v napadnutom rozhodnutí prezentovanou úvahou prvostupňového súdu.

V posudzovanej veci sa žalobca domáha náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z., t.j. že na základe nesprávneho úradného postupu a nezákonného rozhodnutia Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy Nitra (RVPS) vznikla žalobcovi škoda vo výške uplatnenej návrhom. Povaha tohto súdneho konania, v ktorom ide o nárok na peňažné plnenie, ktorého základom je existencia určitej zodpovednosti, jednoznačne vydanie medzitýmneho rozsudku pripúšťa, a preto súd prvého stupňa vzhľadom na to, že dokazovanie výšky vzniknutej škody bude nesporne obtiažne, správne postupoval, keď o základe nároku žalobcu rozhodol napadnutým medzitýmny rozsudkom.

Predmetom odvolacieho konania je právne posúdenie vecnej správnosti napadnutého rozsudku, ktorým súd prvého stupňa rozhodol tak, že zodpovednosť žalovaného za škodu spôsobenú žalobcovi nesprávnym úradným postupom orgánov štátu je daná.

Nebolo možné stotožniť sa s námietkami žalovaného uvedenými v odvolaní a vytýkajúcimi prvostupňovému súdu procesné pochybenie spočívajúce v nevykonaní žalovaným navrhovaných dôkazov a zároveň v tom, že ich nevykonanie prvostupňový súd vo

svojom rozhodnutí neodôvodnil. V posudzovanej veci žalovaný poveril svoju zamestnankyňu na zastupovanie v danej právnej veci pred súdom a po zrušení tohto povolenia žiadal doplniť dokazovanie jej výsluchom, z čoho vyplýva, že súd prvého stupňa jednoznačne správne dokazovanie výsluchom navrhovanej osoby nevykonal (skutočnosť, ktorú odôvodnil na pojednávaní dňa 8.11.2012, vid' č.l. 737 spisu), nakoľko poverená zamestnankyňa pred súdom vypovedala ako účastník konania (§ 131 O.s.p. na základe udeleného poverenia), z dôvodu ktorého ako svedok (§ 126 O.s.p.) už v ďalšom konaní po zrušení jej poverenia v žiadnom prípade vypovedať nemohla.

K nedostatku vecne aktívnej legitímácie žalobcu namietanej žalovaným uviedol, že žalobca vstúpil do práv a povinností pôvodného vlastníka, ktorému aj bolo udelené rozhodnutie na prevádzkovanie mäsokombinátu z dôvodu, že prevádzkareň splnila všetky požiadavky a preto je v prejednávanej veci nositeľom vecnej aktívnej legitímácie a skutočnosť, že účastníkom konania nebol právny nástupca pôvodného prevádzkovateľa mäsokombinátu, ktorému aj bolo vydané rozhodnutie, z ktorého si žalobca v tomto konaní uplatnil svoj nárok, je právne irelevantná. Je nutné poukázať na skutočnosť, že RVPS Nitra schválila prevádzku potravinárskeho podniku tri dni po podaní žiadosti žiadateľovi V. T. M. rozhodnutím zo dňa 31.3.2008 č. X. na všetky činnosti bezpodmienečne a bez časového obmedzenia, pričom pôvodný žiadateľ o mesiac predal prevádzku novému majiteľovi, žalobcovi, ktorému rozhodnutie o schválení prevádzky vydal žalovaný dňa 2.5.2008. Z uvedeného teda vyplýva, že RVPS Nitra v priebehu jedného mesiaca schválila prevádzkareň najprv prevádzkovateľovi V. T. U. a následne aj žalobcovi z dôvodu splnenia všetkých zákonom požadovaných podmienok, od udelenia rozhodnutia na prevádzkovanie mäsokombinátu vykonala v období od 13.5.2008 do 13.10.2008 12 kontrol, pri ktorých žiadne nedostatky nezistila až do kontroly vykonanej dňa 23.10.2008, na základe špecifického auditu D., pričom z interného záznamu spísaného o vykonanom audite vyplýva, že bola zistená krížová kontaminácia prevádzkárni, v ktorej je mnoho malých preplnených miestností usporiadaných nelogicky, zariadenia sú tam, kde nemajú byť, bola zistená kondenzácia vo viacerých priestoroch, čo svedčí o nie dobrej konštrukcii a riešení priestorov, pričom k samotnému schvaľovaciemu postupu je v internom zázname uvedené, že „keď príslušný orgán hodnotil závod, pri schvaľovaní mali byť identifikované všetky nedostatky a nedodržiavanie predpisov malo byť zaznamenané a pred schválením mal mať potravinársky podnik akčný plán na ich úplné odstránenie, aby sa neschválil závod s hygienickými chybami; ak sú nedostatky ojedinelé a nie závažné, mal sa schváliť

podmienečne s tým, že tento závod má veľa malých miestností, ktoré sú nelogicky rozmiestnené a usporiadané a neumožňujú hygienu operácií a napr. výrobky sú tepelne ošetrované a následne sa s nimi manipuluje v prostredí, kde je možnosť krížovej kontaminácie, pričom schválenie nebolo podmienené splnením a dodržiavaním podmienok ale bolo „bezpodmienečné“. Z interného záznamu ďalej vyplýva, že predpísaný schvaľovací postup bol síce formálne dodržaný, ale neriešil krížovú kontamináciu, neboli vzaté do úvahy všetky nedostatky prevádzkarne, ktoré mal nový prevádzkovateľ potravinárskeho podniku (PPP) odstrániť a až potom dostať úplné schválenie. Zo záveru vyplýva, že neboli vymenované všetky nedostatky, nakoľko nešlo o inšpekciu ale o audit systému. Bolo odporučené dôkladne skontrolovať a prehodnotiť prevádzkareň, identifikovať všetky nedostatky a oddelene zvážiť, čo je problém usporiadania, riešenia konštrukcie a veľkosti priestorov (stavebno-technický) a čo je prevádzkový problém, vyhotoviť akčný plán na zlepšenie a prijať opatrenia krátkodobé a dlhodobé. Z uvedených dôvodov sa preto nebolo možné stotožniť s tvrdením žalovaného v podanom odvolaní, že súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku neodôvodnil, v čom spočíva nesprávny úradný postup žalovaného v schvaľovacom konaní M., nakoľko súd prvého stupňa nesprávny právny postup žalovaného nielen presvedčivo odôvodnil, ale najmä v odôvodnení napadnutého rozsudku špecifikoval všetky dôkazy, z ktorých nesprávny úradný postup žalovaného jednoznačne vyplýva.

K odvolacej námietke žalovaného týkajúcej sa existencie príčinnej súvislosti ako predpokladu vzniku zodpovednosti za škodu a skutkovou otázkou uviedol, že predmetom odvolacieho konania je posúdenie vecnej správnosti medzitýmneho rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté o základe nároku, t.j. že žalovaný za škodu spôsobenú žalobcovi zodpovedá svojím nesprávnym úradným postupom, otázku príčinnej súvislosti medzi jednotlivými čiastkovými nárokmi na náhradu škody uplatnenej žalobcom bude právne posudzovať a o nich rozhodovať súd prvého stupňa až v konečnom rozsudku. Pri riešení otázky príčinnej súvislosti je právnym posúdením veci vymedzenie, medzi ako ujmom (ako následkom) a akou skutočnosťou (ako príčinou) tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná. Pre posúdenie zodpovednosti za škodu má preto zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma), za ktorú je požadovaná náhrada.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný, ktorého prípustnosť odôvodňoval ustanovením § 237 písm.f/ O.s.p. a dôvodnosť ustanovením § 241 ods. 2 písm.a/, b/, c/ O.s.p., t.j. že konanie je postihnuté vadami uvedenými v ustanovení

§ 237 O.s.p., konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Namietal, že mu bola odňatá možnosť konať pred odvolacím súdom tým, že odvolací súd vo veci nenariadil pojednávanie a toto vo svojom rozsudku ani neodôvodnil.

Listom č. X. zo dňa 1.12.2011 na str. 5 a 6 navrhol súdu prvého stupňa, aby v rámci vykonávania dokazovania prizval do súdneho konania znalcov z príslušných odborov, a to v súvislosti s údajnou krížovou kontamináciou. Súd prvého stupňa tieto návrhy žalovaného bez odôvodnenia nevykonal. Ani odvolací súd toto nevykonanie znaleckého dokazovania neposúdil a neodôvodnil, hoci na to v odvolaní poukázal. V tom vidí vadu odvolacieho súdu, a to podľa ustanovenia § 241 ods. 2 písm.b/ O.s.p., ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Právoplatný rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Poukázal na pochybenia prvostupňového súdu v tom, že dňa 8.11.2012 na súdnom pojednávaní nechal za žalobcu, už správcu konkurznej podstaty úpadcu konať J. B., ktorý v tom čase nemal plnomocenstvo na zastupovanie úpadcu od JUDr. V. P., správcu konkurznej podstaty úpadcu U. , keďže v súdnom spise sa nachádzajú iba dve plnomocenstvá na zastupovanie úpadcu a to pre JUDr. J. Č. a A., , za JUDr. A. K., PhD., advokátka. V tejto súvislosti uviedol, že žalobca nikdy nebol účastníkom konania a to správneho konania, ktoré napáda z titulu nezákonnosti rozhodnutia vydaného v tomto konaní i nesprávneho úradného postupu v súvislosti so schvaľovaním prevádzky M.; prevádzkovateľovi potravinárskeho podniku – V. T. U. a to z mesiaca marec 2008. Vzhľadom na uvedené aj pred dovolacím súdom vzniesol námietku nedostatku aktívnej legitimácie žalobcu.

Poukázal aj na skutočnosť, ktorú uvádza odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozsudku, a to na str. 10 vo štvrtom odseku, ostatná časť vety („vznikla žalobcovi škoda vo výške uplatnenej v návrhu“). Odvolací súd touto vetou prejudikoval výšku škody uplatnenej návrhom žalobcu napriek tomu, že prvostupňový súd výrokom medzitýmneho rozsudku rozhodol takto, „vyslovuje, že je daná zodpovednosť žalovaného za škodu spôsobenú žalobcovi nesprávnym úradným postupom orgánom štátu, s tým, že o výške nároku na náhradu škody a trovách konania bude rozhodnuté v konečnom rozsudku“.

Žalobca v žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, ktorá sa nachádza v súdnom spise bol povinný, podľa v tom čase platného ustanovenia § 17 ods. 5 zákona č. 514/2003 Z.z., uviesť aj výšku požadovanej úhrady škody podľa odsekov 1, 2, ktorú však neuviedol. Túto skutočnosť žalovaný namietal, s touto námietkou sa však súd prvého stupňa nevysporiadal, túto odvolací súd neposúdil a neodôvodnil v napadnutom rozsudku.

Prvostupňový ani odvolací súd v odôvodnení svojich rozsudkov neodôvodnili, v čom spočíva nesprávny úradný postup žalovaného v celom tomto schvaľovacom konaní M. a taktiež vôbec neodôvodnili vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom i nezákonným rozhodnutím a vznikom škody.

V odôvodnení medzitémneho rozsudku ani v odôvodnení napadnutého rozsudku nie sú uvedené dôvody, prečo sa súd prvého stupňa ako aj odvolací súd nezaoberal, neposúdil a nevyhodnotil výpovede svedkov, ktoré navrhol žalovaný. Svedecké výpovede zachytené v zápisnici o pojednávaní zo dňa 29.11.2010 či už I. D. a M. V. popierajú všetky nedostatky pri schvaľovaní prevádzky, na ktoré poukázal žalobca. Ani výpoveď ďalšieho svedka V. T. nie je v odôvodnení medzitémneho rozsudku ani v odôvodnení napadnutého rozsudku posúdená, vyhodnotená a ani uvedené, z akého dôvodu toto nebolo vykonané.

V podanom odvolaní proti medzitémnemu rozsudku prvostupňového súdu vzniesol aj viacero vecných argumentov a námietok, ktorými sa odvolací súd účinne nezaoberal, a to jednak, že prvostupňový súd vo svojom rozhodnutí konštatuje porušenie povinnosti zo strany RVPS Nitra (str. 16 ods. 6), k akému konkrétnemu porušeniu povinnosti prišlo však neuvádza, v konaní bolo preukázané, že v rámci postupu o schvaľovaní prevádzkarne M. neboli dodržané zákonom požadované postupy – aké postupy ktorého zákona neboli dodržané a akými dôkazmi bolo v konaní preukázané, že došlo k nesprávnemu úradnému postupu, ktoré podmienky neboli splnené už neuvádza, iba poukazuje na právne irelevantnú internú správu o vykonanom audite zo dňa 23.10.2008, sedem mesiacov od právoplatného schválenia prevádzky. Na strane 17 v druhom odseku protirečivo uvádza, že predpísaný schvaľovací postup bol formálne dodržaný. Na tej istej strane v predposlednom odseku nesprávne poukazuje na kontrolu, ktorá sa uskutočnila 3 a 1/2 roka po právoplatnom schválení prevádzky, a to dňa 7.9.2011 a konštatuje, že zastavením prevádzkovej činnosti aj pre žalobcu takto pracovníci RVPS Nitra bez ďalšieho potvrdili, že prevádzka nevyhovovala ani v marci 2008 a ani v máji 2008. Odvolací súd vôbec neprihliadol na argumenty žalovaného a nevyhodnotil jeho námietky nachádzajúce sa na strane 7., 8. a 9. podaného odvolania proti

medzitým nemu rozsudku súdu prvého stupňa a to v súvislosti s úradným záznamom č. X. zo dňa 22.7.2009; taktiež s vykonávanou kontrolou zamestnancami RVPS Nitra u žalobcu dňa 7.9.2011, ako aj s nesprávnou aplikáciou ustanovení slovenských právnych predpisov i európskej legislatívy k celej tejto právnej veci.

Navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zmenil tak, že návrh žalobcu sa zamietá v celom rozsahu alebo ak sú splnené podmienky pre rozhodnutie podľa § 243b ods. 2 prvá veta O.s.p. rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Súčasne navrhol, aby dovolací súd podľa ustanovenia § 243 O.s.p. odložil vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia.

Žalobca vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalovaného navrhol dovolanie žalovaného odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený zamestnancom, ktorý za neho koná, skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, ale len v prípadoch, v ktorých ho pripúšťa zákon (viď § 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním žalovaného napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Pokiaľ ide o dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu je podľa § 238 ods. 1 O.s.p. dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

V danom prípade dovolaním žalovaného nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalovaného nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

Dovolanie žalovaného by mohlo byť procesne prípustné, len ak by konanie, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok bolo postihnuté niektorou zo závažných procesných vád uvedených v § 237 O.s.p. Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z nich vyplýva pre dovolací súd z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa preto neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa (aj so zreteľom na obsah dovolania) zaoberal tiež otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 O.s.p. Uvedené ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (aj rozsudku) odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Treba uviesť, že z hľadiska § 237 O.s.p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky procesných vád taxatívne vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia. Iné vady, i keby k nim v konaní došlo a prípadne aj mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Z hľadiska posúdenia existencie niektorej z procesných vád v zmysle § 237 O.s.p. ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je pritom významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k takejto vade, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté niektorou z taxatívne vymenovaných vád.

Procesné vady konania v zmysle § 237 písm.a/ až e/ a písm.g/ O.s.p. dovolateľ nenamietal a v dovolacom konaní ich existencia nevyšla najavo. Prípustnosť dovolania žalovaného preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

So zreteľom na obsah dovolania sa dovolací súd osobitne zamerlal na posúdenie, či konanie nie je zaťažené vadou v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p. Odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie procesne vadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných práv účastníka konania (napr. právo zúčastniť sa na pojednávaní, vyjadrovať sa k veci, navrhovať dôkazy, podať opravný prostriedok alebo vyjadrenie, v stanovenej lehote urobiť procesný úkon a pod.). Dovolateľ procesnú vadu konania a prípustnosť jeho dovolania v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p. vyvodzoval v dovolaní z toho, že odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania a bez toho, aby boli splnené podmienky pre tento procesný postup vyplývajúci z § 214 O.s.p.

Odvolací súd v danom prípade vec prejednal a rozhodol 14. augusta 2013. Podľa ustanovenia § 214 ods. 1 O.s.p. v znení zákona č. 388/2011 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2012, na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie, ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ ide o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem. Podľa § 214 ods. 2 O.s.p. ale v ostatných prípadoch (než sú uvedené v § 214 ods. 1 O.s.p.) môže odvolací súd rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania.

Z dovolaním napadnutého rozhodnutia vyplýva, že a/ odvolací súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa a že z tohto dôvodu nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ nejde o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, c/ so zreteľom na povahu prejednáwanej veci nič nenasvedčuje tomu, že by nariadenie odvolacieho pojednávania vyžadoval dôležitý verejný záujem, keďže nejde o veci týkajúce sa v rôznych súvislostiach väčšieho okruhu osôb, napr. spory týkajúce sa územného celku a pod. Z Dohovoru o ľudských právach a základných slobodách a ani z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva nemožno vysledovať, že by sa malo na všetkých súdnych inštanciách pojednávanie vykonávať verejne. Postupom odvolacieho súdu, ktorý sa neprieči zákonu, nemohlo dôjsť k odňatiu možnosti dovolateľa konať pred súdom.

V čase, keď odvolací súd rozhodoval, že predmetná vec bude vyhlásená bez nariadenia ústneho pojednávania v zmysle § 156 ods. 3 v spojení s § 214 ods. 2 a § 211 ods. 2 O.s.p., boli čas a miesto verejného vyhlásenia rozsudku oznámené na úradnej tabuli súdu dňa 8. augusta 2013 (č.l. 871 spisu). Napokon vyplýva to aj zo zápisnice o vyhlásení rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 14. augusta 2013 (č.l. 872, 873 spisu).

To znamená, že postup odvolacieho súdu v danej veci bol v súlade s § 214 ods. 2 O.s.p. a že odvolací súd mohol vec prejednať a rozhodnúť bez nariadenia odvolacieho pojednávania.

Dovolateľ za odňatie možnosti konať pred súdom považuje nevykonanie ním navrhovaných dôkazov súdom prvého stupňa a nesprávne zhodnotenie vykonaných dôkazov, čo podľa jeho názoru viedlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci.

Dokazovaním je čas občianskeho súdneho konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať vo veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné, a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd v občianskom súdnom konaní nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (viď § 120 ods. 1 O.s.p.) a nie účastníkov konania. Nevykonanie určitého dôkazu môže mať za následok len neúplnosť skutkových zistení (vedúcu prípadne k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), nie však procesnú vadu v zmysle § 237 O.s.p. (viď R 37/1993), ktorá by v danom prípade mohla založiť prípustnosť dovolania podaného žalovaným. Zo samej skutočnosti, že súd v priebehu konania nevykonával všetky ním navrhované dôkazy alebo vykonával iné dôkazy na zistenie skutkového stavu, nemožno preto vyvodiť, že dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je podľa § 237 písm.f/ O.s.p. prípustné (viď R 125/1999). Nevykonaním žalovaným navrhovaného dokazovania preto nemohlo dôjsť k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom.

Žalovaný v dovolaní ďalej namieta, že súdy nesprávne vyhodnotili výsledky vykonaného dokazovania. V zmysle § 132 O.s.p. dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. Nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237 O.s.p. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne, no táto skutočnosť ešte sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. (pre úplnosť treba dodať, že nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je samostatným dovolacím dôvodom ani vtedy, keď je dovolanie procesne prípustné – viď § 241 ods. 2 písm.a/ až c/ O.s.p.).

K námietke dovolateľa o nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu v predmetnom spore Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za potrebné poukázať na tú skutočnosť, že otázka tzv. vecnej legitímácie účastníka (aktívnej alebo pasívnej), je z hľadiska prípustnosti dovolania irelevantná (viď R 34/1993). Preto tvrdenia žalovaného uvádzané v dovolaní, ktoré sa týkajú aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, sú pre prípustnosť dovolania právne bezvýznamné.

Nedôvodná bola aj námietka, ktorú uplatnil žalovaný a ktorá mala spočívať v tom, že odvolací súd svoje rozhodnutie dostatočne neodôvodnil a že jeho rozhodnutie je tak nepreskúmateľné.

Odvolací súd v úvodnej časti odôvodnenia svojho rozsudku podrobne zrekapituloval dôvody rozsudku súdu prvého stupňa a uviedol, že sa s jeho skutkovými a právnymi závermi ako aj s ich odôvodnením stotožňuje. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia okresného súdu pripojil ďalšie dôvody, ktorými sa vyporiadal s argumentáciou žalovaného uvedenou v odvolaní. Najmä poukázal na nesprávny úradný postup žalovaného v schvaľovacom konaní M., keď Regionálna veterinárna a potravinová správa Nitra svojím rozhodnutím v marci 2008 a opakovane v máji (2.5.2008) povolila prevádzkovať M. a po vykonaní auditu, ktorému predchádzalo 12 kontrol vykonaných Regionálnou veterinárnou a potravinárskou správou Nitra 23.10.2008, t.j. 5 mesiacov po vydaní schvaľujúceho rozhodnutia, deklarovala závažné nedostatky, ktoré prevádzku nielen vážne ohrozili, ale postupne viedli až k zamietnutiu žiadosti na prevádzkovanie potravinárskeho podniku spoločnosťou E. rozhodnutím zo dňa 21.9.2011 č.k. X.. Uviedol, že zákon č. 514/2003 Z.z. bližšie nedefinuje pojem škody a ani neupravuje rozsah jej náhrady. Preto treba v tomto smere aplikovať príslušné ustanovenia všeobecnej úpravy § 442 Občianskeho zákonníka a škodu vo všeobecnosti chápať ako ujmu, ktorá a/ nastala v majetkovej sfére poškodeného, b/ je objektívne vyjadriteľná v peniazoch a c/ je napravitel'ná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým peňažného. Pre posúdenie predmetnej právnej veci je významné, že škoda ako predpoklad vzniku zodpovednosti štátu za nesprávny úradný postup je daná len vtedy, ak vznikla v príčinnej spojitosti s nesprávnym úradným postupom. Ani vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) medzi nesprávnym úradným postupom a škodou zákon č. 514/2003 Z.z. nevysvetľuje. V právnej teórii sa týmto vzťahom označuje priama väzba javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). O vzťah príčinnej súvislosti ide, ak je medzi nesprávnym úradným postupom a škodou vzťah príčiny a následku. Ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť,

zodpovednosť za škodu nenastáva. Príčinná súvislosť (kauzálny nexus) je podstatným prvkom zodpovednosti skutkovej podstaty. Vyžaduje sa, aby protiprávne konanie (delikt, nezákonné rozhodnutie, nesprávny úradný postup) a vznik škody boli v logickom slede (nexus = spojenie, súvislosť, sled), teda aby protiprávne konanie bolo príčinou a vznik škody vrátane jeho rozsahu následkom tejto príčiny. Pri riešení otázky príčinnej súvislosti je právnym posúdením veci vymedzenie, medzi akou ujmom (ako následkom) a akou skutočnosťou (akou príčinou) tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná. Pre posúdenie zodpovednosti za škodu má preto zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma) za ktorú je požadovaná náhrada. Podľa názoru dovolacieho súdu rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvého stupňa spĺňa požiadavky na riadne a presvedčivé odôvodnenie v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p., keďže ním bola daná odpoveď na všetky podstatné otázky a námietky týkajúce sa jednak procesného postupu prvostupňového súdu a jednak skutkového a právneho posúdenia veci. Námietky dovolateľa v tomto smere preto neboli dôvodné.

V tejto súvislosti s požiadavkami na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia dovolací súd poukazuje na závery vyplývajúce z uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 115/03 z 3. júla 2003 a II. ÚS 78/2005 zo 16. marca 2005, podľa ktorých všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na všetky námietky alebo argumenty v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a ktoré zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní.

Dovolateľom namietaná tzv. iná vada týkajúca sa hodnotenia dôkazov a z neho vyvedených skutkových zistení súdom prvého stupňa a tiež aj nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm.b/ a c/ O.s.p.) sú síce prípustnými dovolacími dôvodmi, samé osebe však prípustnosť dovolania nezakladajú.

So zreteľnom na uvedené dovolací súd dovolanie podľa § 218 ods. 1 písm.c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. ako neprípustné odmietol bez toho, aby sa mohol zaoberať správnosťou rozsudku odvolacieho súdu aj z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky mu však náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, nakoľko mu žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. júla 2014

JUDr. Jozef Kolcun, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová